

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Tizenhét óra.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedése folytán a román elemi iskolákban hetenként tizenhét órát kell fordítani a magyar tantárgyakra.

Tizenhét órát kap a magyarság a román iskolákban. — Másutt, például Németországban kétségen kívül keveselnének ennyit az állam nyelvének. Ott, ahol a nemzetiségekhez úgy szólnak, mint például Vilmos császár a minap Posenben a lengyelekhez, bizonyára többet kívánnának. — Mi megelégednénk a tizenhét órával, mert utóvégre, heti tizenhét órában, ha az oktató komolyan és lelkiismeretesen fogja föl a dolgot, bele lehet az oláh gyermekek fejébe verni a magyar ábécét, a grammatikát, sőt a stilszintikát is. De azért mi nem tudunk bizni a Wlassics irásának a si-

kerében. Többféle okunk van reá. Először, mert azoknak, akiknek hetenként tizenhét órában a magyar nyelvet kellene oktatni, egyrésze maga sem tud magyarul.

Ha jól emlékszünk, ezelőtt kilencz évvel adott ki a vallás és közoktatásügyi miniszter az ország valamennyi tanfelügyelőjéhez szigorú rendeletet, hogy készítessenek kimutatást mindama tanítókról, akik nem tudnak magyarul. Azt hisszük, nem pusztán kíváncsiságból kívánta a miniszter e kimutatásokat, hanem hogy ennek alapján intézkedjék s megszüntesse az abszurd állapotot, mely szerint Magyarországon nyilvános iskolákban élhet tanító, aki nem bírja a magyar nyelvet. Hogy például Aradmegyében milyen adatai voltak a statisztikának, azt már nem tudjuk. De arra már tudunk példákat, hogy Aradmegyében vannak román tanítók, akik még

csak nem is törik a magyar nyelvet. Hát ezek mit tudnak elérni a magyar nyelv oktatásával, nem tizenhét, hanem negyvenhét órában hetenként?

Mit várhatni a magyarosodás érdekében olyan tanítóktól, akik még maguk sem tudnak magyarul? Semmit! Sőt nemcsak, hogy semmit, hanem még arra is el lehetünk készülve, hogy ezek az idegen nyelvű emberek ellentállanak a magyarosodás szellemének, tele sziva magukat nemzetiségi érzelmekkel s a helyett, hogy a magyarosodásnak, a nemzeti kulturának hasznára lennének, ártalmára, kárára válnak.

És látjuk, hogy minő érzelmekkel fogadják a románok ezt a rendeletet. Egymás között tülekednek, egyik a másikat okozza, hogy a román nemzetiségen ez a szégyen megeshetett. És akik szolgálatkész katonái ennek a

A hősszerelmes.

Irtá: **Zalay Masa.**

A palota elsőemeleti nagytermében ciprusok és pálmák között volt felállítva a ravatal. Olyan megdöbbenő nyugalommal aludt a hirneves színművész, mint aki nem sajnál semmit sem itt hagyni, mert már megunt mindent. Az ajka, a mely örökké szerelemtől reszkető szavakat suttogott, — a szeme, melynek égető lángját kiolthatatlan vágy lobogtatta, — és a nemes arányu homlok, — a mely köré hervadhatlan labért font az elismerés, — mind olyan kihült mozdulatlansággal türt, hogy szerelmes asszonyok, — e leghivebb látogatói a gyászházak — könnyed tekintettel próbálják életre simogatni a halálában is hódítóan szép „Romeot“

És jöttek-mentek egész nap. Az arisztokrata sem maradt távol, ne hogy a kegyelet nyilvánítását elmulassza. Libériás inasok nehéz bódító koszorukat hozták a büszke mágnásasszonyok után, a kik a szomorú alkalomhoz mérten sötét ruhában nesztelelenül suhantak be a virágillatos, halottas terembe. Soká elnézték beczézett kedvenczük

halovány arczát, némelyik, — a kinek titkon megvonaglott a szive, meghatva törülte nedves szemét, — de mindez olyan észrevétlenül csendes kifejezője volt a részvétnek, amint jóízű előírja. — És épp ezért tetszett dissonánsnak az az elfojtott, de újra hangosan felcsukló zokogás, ami a ravatal lábánál térdeplő szőke leány vállait remegtette. Ugy sirt, mint a kinek nem szabad sirnia; — de a szívének lehetetlen parancsolni, és ha néha hirtelen, talán öntudatlanul fölemelte bájos fejcskáját, — hogy a fájdalom deliriumában rámosolyogjon a halottra, — a jelenlevők láthatták finom, átpirult arczát, a melyet még szörnyű szenvedése sem tudott eltorzítani. Oly gyermekiesen naiv volt a két fekete szem rajongó tekintete és az egész kis alak annyira fejletlen, a milyet kényes izlésű férfiak észre sem vesznek.

Közvetlenül a ravatal fejénél egy szoborszerű gyászruhás hölgy állt, akit láthatóan ingerelt ennek a szőke gyermeknek a sajátságos viselete. Csaknem egyszerre jöttek ide kora reggel és azóta egyforma kintartással őrzik a halottat, noha már leáldozott a nap. Sokszor maradtak egy egy pillanatra egyedül, mert a háttérben szunnyadó matróna, aki a büszke delnő kisérétéhez tartozott, nem jöhetett számításba. Ilyenkor kérdően összepillantottak és evvel a különös tekintettel kutatták egymás kilétét. Aztán hogy újra meglebben az ajtó fekete drapériája, mindkettő hirtelen lehajtotta fejét és újra fölsírt a bánatos gyermekhang.

A barna, magas hölgy pedig közelebb lépett az örök alvóhoz, noha a titkos borzadás megfagyasztotta véréét. Irtózott tőle, — a hervadó koszoruktól, lobogó gyertyalángtól, a koporsótól és az egész gyászos környezettől — az egészséges ember legyőzhetetlen rettegésével. És mégis halálhír perczétől fogva gyöttri magát a jelenlét martíromságával, a szeme megtelik könnyel, ha vigasztaló szavakat hall, a keze megrepeg a résztvevők kezében és hálás köszönetet rebeg a jólelkű látogatóknak. Néhány asszony csaknem irigyli tőle ezt a szomorú ünnepeltetést, a miért joga van gyászolni a nevezetes halottat és úgy tetszik, hogy csakis ez az irigyeltetés képes vele végig játszani hatásos szerepét. Egyáltalán típusa volt azoknak a vagyonos, pazar fényhez szokott leányoknak, a kik meg tudják venni a hirt, dicsőséget és ennek tudatában képesek megalkudni az érzelmekkel is, hogy hű czéljokat elérjék.

Lovass és Kosárka női-divat üzlete Piacz-u. 7.

(Vecsey-ház). Ezuttal tudatjuk a t. hölgyközönséget, hogy a kirakatot (portale) üzletünk előtt tegnap teljesen befejezték és a mai naptól kezdve a legnagyobb kényelmet biztosítva, készséggel állunk rendelkezésére a nagy közönségnek.

Tisztelettel: **Lovass és Kosárka.**

magyarellenes nemzetiségi politikának: ezek heti tizenhét órán sem fognak egyebet tenni, miut-hogy a magyar gyűlöletet csepeg-tetik a csemeték szívébe.

Kénytelen-kelletlen munkában niucs köszönet: a tanító, aki muszájból oktat magyarul, ezen kötelesség teljesítése közben bi-zonyára kiönti a dühét is, amiért őt ilyesmire fanyalitották.

Igy nem igen lehet magya-rostitani. Erélyesebb eszközökre van itt szükség, de erélyes mi-niszterre is.

Félmillió korona defizit a költségvetésben.

Hatvan százalékos pótdadó.

Debreczen, szept. 9.

Roncsik Lajos főszámvevő a tanács tegnapi ülésén beterjesztette az 1903-ik évi költségeloirányzatot. Megdöbbenve veszünk róla tudomást s adjuk tudtára a közönség-nek, hogy 38 százalékos pótdadója a jövő év január 1-től kezdve 22 százalékkal emel-kedni fog.

A tekintetes tanács már tegnapi ülé-sén megadással vette ezt tudomásul és el-határozta, hogy a költségvetést elfogadás végett a közgyűlés elé terjeszti.

Mielőtt az 1903-ik évi költségeloirány-zat a városi közgyűlés zöld asztalára ke-rülne, egynemely mondani valót mi is fü-zünk ahhoz s előre kijelentjük, hogy a 60 százalékos pótdadó ellen küzdeni fogunk. Lehetetlenségnek tartjuk ugyanis, hogy a város polgárságának terhekkal megrakott válla ezt az újabb 60 százalékos emelést elbirja.

Nem utalunk e helyen Debreczen város esztendőknön át üzött rendszertelen pénzügyi politikájára — régi sebeket nem szakgatunk

fel, — csupán annak a kijelentésére szorit-kozzunk, hogy a bizottsági közgyűlésnek mó-dot kell találni a fél milliós defizit leüté-sére s ezzel együtt a 60 százalékos pótdadó rémének elkergetésére.

Roncsik Lajos főszámvevő által 1903-ik évre összeállított költségvetés főbb adatai ezek:

Rendes kiadás	2.541,457	kor. 70 fillér
" bevétel	2.237.814	" 93 "
Rendes hiány	303.642	" 77 "
Rendkívüli kiadás	637,258	" 77 "
Rendkívüli bevétel	376,308	" 80 "
Rendkívüli hiány	260,949	" 97 "
Ehez adva a rendes hiányt	303,642	" 77 "
Az összes hiány	564,592	kor. 74 fillér.

Az 1903-ik évre tehát Debreczen költ-ségvetésében fél millió koronánál több a hiány és ezen hiány csak 60 százalékos pótdadóval fedezhető.

Roncsik Lajos főszámvevő részletesen megindokolja a defizit történetét. El-mondja, hogy a szükségletek folyton emel-kekednek, a fedezetről pedig gondoskodás nem történik. Nagy terhet ró a városra maga az állam rendőrségi, adóügyi, személyi és do-logi kiadásoknak a törvényhatóságra való ráerőszakolásával. A közgyűlés maga is nagy összegeket szavaz meg fedezet nélkül, sok pénzt emésztenek fel vállalatok is.

Elismerjük, hogy ezek nyomós argu-mentumok, de nem megdönthetetlenek. A bajok egy része visszavezethető a multba, mint például a fedezet nélküli költségmeg-szavazások, de a kihasználatlan városi bir-tokok érték nélküli fekvése már a mai ve-zetőség terhére irandó. Ezt mondja Ron-csik Lajos is, a mikor a defizitek leüté-sére két módot ajánl; ez a két mód sze-rinte a kiadások apasztása, új bevételi for-rásról való gondoskodás; kérdés: van-e ilyen bevételi forrás? igenis van — feleli a főszámvevő — s ez a Hortobágy jöve-delmezőbbé tétele kérdésének megoldása; mert míg ez meg nem oldatik, addig a községi pótdadó százalék csökkenéséről szó sem lehet, sőt ha és a mennyiben újabb kölcsönök szavaztatnak meg minden rend-szer nélkül, mint már több ízben történt; ilyen eljárás mellett a pótdadó emelkedé-sére el kell készülnünk.

Az ilyen biztatás alkalmas arra, hogy a polgárságot végleg kétségbe ejtse De hát elvégre a főszámvevőnek igaza van. A fe-lelősség a törv.-hatósági bizottságot terheli, a mely a Hortobágy hasznosításának kér-désében ma is csak tétovázik. Nem létező jogviszonyok tárgyalását engedi meg pél-dául a gazdasági bizottságnak, a helyett, hogy határozná egyszer és mindenkorra a tizezer hold hasznosítása felett.

Határozottan követeli a közvélemény, hogy az 1903. évi költségvetés tárgyalása előtt intézzék el a Hortobágy hasznosításá-nak ügyét. Mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a tizezer holdat kiszakít-tatja s annak hasznosítását elhatározza. De vegye részletes és beható vizsgálat alá a költségeloirányzat minden részét s ami csak némileg halasztható, vagy felesleges tétel a költségvetésben, azt kérlelhetlenül törölje. A költségvetés egyes tételeit nem volt még alkalmunk látni, de bizonyosak vagyunk benne, hogy nem egy tétel van benne, mely kérlelhetlen törlésre vár. Egy-ben indítsa meg a mozgalmat a város rendőrségünk államosítása iránt! Ez a sok pénzbe kerülő és alig valamit erő intéz-ményünk elvégre kell, hogy reorganizálód-jék. Egy rendőrségi palota felépítése is csak rövid esztendő kérdése. Miért ne hárítaná el magától a polgárság ezt a súlyos terhet, ha az első sorban állami igazgatási ág s intézése nem közigazgatási, hanem kormány-kötelesség? Ha sarkára nem áll törvényhatósági bizottságunk, egy-előre csak 60 százalékos pótdadóval kell megbirkóznia, de pár esztendő múlva a főszámvevői jelentés — kétszer kettő négy, hogy száz perccenttel fog előállani. Akkor aztán hiába siránkozunk a multak hibáin, tiz esztendő bűnét egy zajos bizottsági közgyűléssel bajos lesz elintézni.

Hajdumegye a mult hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen, szeptember 9.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tar-totta rendes havi ülését Puky Gyula főispán

Csaknem beesteledett már egészen, a mikor a pályatársak jöttek bucsuzni. Odakinn a folyosón, — akárcsak a kulisszák mögött — oly hangosan társalógtak, de amint beözönlöttek a ravatal köré — elhalt a hangjuk és talán ez a néma megilletődés volt a legőszintébb sajnálat kifejezője. Néme-lyik, a kinek még marad egy kevés hite, — letérdelt, hogy imádkozzék, a többiek a kentetővel permetezték álmodó kollégájuk, vagy virágot téptek emlékül, — de vala-mennyien várakozni látszottak valamennyire, — mintha nagy jelenetre készülnének.

Most selyemsugás hallatszott a levegő-ön és beröppent színes pillangó gyanánt a primadonna. Mindkét kezében rózsacsokor, fehér és égővörös rózsák, az ajkán szomorú mosoly, de nem éppen a palástolhatatlan életöröm ragyogása. Amint megáll és pillan-tása rárepül a csöndes, moztulatlan partner arczára — apró kezeiből kihull a sok virág a lábai elé és ő megtörten odaha-nyatlik melléjük.

— Lehetséges-e? sikolt föl őszinte megindulással, mint aki csak most érzi át a vesz eség nagyságát. Nem tudja elhinni, hogy ezt az élettelen férfiut a mult este még a szinpadon simogatta, gédelgette —

és este a közös diadal, a taps, a kihívások mámorában ezt a hideg ajkat csókolta lán-goló, forró csókokkal — és mikor bucsút vettek ketten a közönségtől hosszú nyara-lásuk előtt, ott a nyílt színen ölelte át a hatalmas férfialakot szerelmesebben, mint bármely szerepében. Ime most a hősök hőse, — akit ennyi kedveskedés sem szé-dített meg, aki csodálatoskép sohasem vi-szonoza a primadonna ostromló érzelmeit, aki életében csak kaczerkodott a szerelem-mel, a szívekkel, — ime őt a saját szíve ölte meg olyan orozva, olyan hirtelen, hogy buc ut sem mondhatott senkinek. Talán még hallucinálta a siker nyomán felujongó lelkesedését a színházlátogató közönségnek, talán átérezte újra a győzelem diadalát, — amikor megszedült és szívre szorított kézzel, jajszó nélkül tört meg lelke a másvilágba.

A primadonna elmerült gondolataiba, végre fáradtan fölállt és odalépett az örök-alvóhoz egészen közel, kicsiny kezével meg-simogatta a merev ujakat és amint nézte nézte ezt a csodálatos ellenállhatatlanul vonzó férfiarozót — hirtelen a régi vágytól megrakotva föléje hajolt, hogy homlokára csókolja bucsuját.

E pillanatban két kéz is megragadta

csipkés ruháját. A szép kaczer arcz meg-lepődve hátranéz akadályozóira és elszor-morul. Csaknem durván kirántja karját és ajkán, a mely még benső fájdalomtól vo-naglik, — kiszalad a méltatlankodás

— Mi jogon merészkednek?

A büszke, gyászos leány gögösen visszanez és mig egyik kezével öntudatlanul belémarkol a szemfedő selymébe, kihívó daczczal felel:

— A menyasszonya vagyok!

— Szép! — mosolyog gunnyal a primadonna és most kérdőn fordul az alá-zatos szöke gyermekhez, aki olyan, mint a tavasz gyászban.

— Én voltam az, akit szeretett — suttogja boldog visszaemlékezéssel, — en-gedje, rebegi aztán ellenállhatatlanul esde-kelve, hogy az én csókom emlékéit vigye magával a hosszú utra!

A primadonna vonásai ellágyultak, reszket a keze, melylyl megsimítja a gyermekleány szöke fürtjeit, aztán a meg-indulás igaz könnyével csodaszép szemében — elindul az ajtó felé.

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főter, Hungaria-kávéház mellett. Ujdonságok női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban (tituló olcsó árak mellett beszerzésük)

elnöksével. A gyűlésen jelen voltak: Rásó Gyula alispán, Weszprémy Zoltán főjegyző, Péntes Sándor árvaszéki elnök, Czeglédy Mihály főügyész, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály főmérnök, Galánti János kir. ügyész, Weszprémy István, Kiss Ferencz, Soltész Farkas, Dalmy Lázló, Kovács Gyula és Padrah Sándor.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági viszonyok a vármegye területén az elmúlt hónapban jók voltak s felemlítésre méltóan nem zavartattak meg. Fertőző állapotbetegségek sem grasszáltak, mindössze Tisza-Csege községben fordult elő sertésvész, amely még most sem szűnt meg. Az állandó egészségrendőri intézmények változást nem szenvedtek.

Jelentése kapcsán beszámolt az alispán a fegyelmi ügyekről s jelentette, hogy Ferenczy Elek nyugalmazott főszolgabíró fegyelmi ügyének aktáit a belügyminiszter rendeletére a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányához tették át.

A vármegye közegészségügyi viszonyairól Losonczy Álmós dr. főorvos terjesztett elő jelentést.

A jelentés szerint a megye egészségügyi viszonyai *rosszabbak* voltak augusztusban mint az előző hónapban. Uralkodó kór a heveny bélhurut volt, amely különösen a csecsemő gyermekek között szedte áldozatait.

A *tüdővész is nagy mértékben szede áldozatait*. Ez különösen elszomorító része az orvosi jelentésnek. Hajdumegyében az utóbbi években a tüdővézések százaléka megdöbbentően emelkedik.

Rendkívüli haláleset volt 5. Egy férfit Hajduböszörményben a villám sújtott, Hajdunánáson 2 gyermek megégett, Hajduhadházon egy gyermek vízbe fullt, Hajdusámsonban egy gyermeket a szárazmalom zuzott össze. Tisza-Csegén egy részeg ember a vízbe fullt.

Öngyilkosságot 5 egyén követett el. Egy felakasztotta magát, egy pedig rovolver lövéssel fejezte be életét. S ületett az elmúlt hónapban a vármegye területén 572 egyén — halvaszületett 19, meghalt 370, szaporodás 183.

Az adóprés a vármegye területén gyengébben működött mint július hónapban. Egyenes adóban 249,412 korona, a mely jóval kevesebb mint a múlt évi augusztusban befolyt adó. Ez az esés általában minden adónemnél tapasztalható.

A királyi ügyész, tanfelügyelő jelentéseinek meghallgatása után a gyűlést az elnöklő főispán berekesztette.

Krónika.

A *válópör* Debreczen egyik jeles ügyvédjéhez, aki specialista válópörökben, a minap beállit egy vidéki ember.

— Hallom, hogy a tekintetes ur érti legjobban, hogy a férfit meg az asszonyt hogy kell elválasztani.

— Foglalkozom ilyen ügyekkel! — mondta az ügyvéd.

— No hát válasszon el engemet az asszonytól! Nem sajnálom a költséget. Tovább élni úgy sem tudok vele, mert hársártos is, meg kikapós is.

— Az bizony éppen elegendő ok az elválásra. Mikor keltek egybe?

— Nem keltünk mi egybe!

— Hát?

— Csak úgy élünk egymással!

— De hát hiszen akkor nem kell válópör! — szólt az ügyvéd. — Egyszerűen lerázhatsz magáról az asszonyt.

Az atyafi elgondolkozott. És aztán lassu hangon azt mondta:

— Hát azt hiszi a tekintetes ur, hogy ha azt az asszonyt csak úgy egyszerűen le lehetne rázni, hát eljöttem volna ide!

Jó rekiám. Pár hónap óta kitartó ellenség üldözi az éttermek étkezőjét s a kávéházak lakóját. Egy dal, ez az ellenség. Egy dal. Önök majdnem mindnyájan sejtik már, hogy melyik az a dal. Oly ismerős! „Rózsanyilás idején...” Nem lehet e dal elől menekülni. A cigányok negyven-szer játszik el estenként s ha kimenekülsz az éjszakába, ezt hallod fütyölni első szembe jövő embertársadtól, vagy zongora billentyűk alól kiszállni valamelyik nyitott ablakon. — Egy kávéháztulajdonos pompásan kihasználta a kávéházak ez üldözését. — Hirdetéseket tett közzé a lapokban s e hirdetekben a legnagyobb betűk ezt hirdették:

Itt a „Rózsabimbó és méh” ez. dal sohasem játszik!

Azt mondják, hogy azóta ez a kávéház minden este zsufolásig telt.

Az őrmester ur finomsága. Az önkéntesek panaszt tettek a kapitánynál, hogy az őrmester nem társadalmi állásukhoz és műveltségükhöz illően bánik velük. A kapitány természetesen szigorúan megparancsolta az őrmestereknek, hogy az önkéntesekkel finomabb modorban érintkezzék, mert azok uri emberek.

Eljött a kivonulás ideje. Az önkéntesek peczkesen állanak kemény haptákat és remegve pislognak a nagybajszu strázsameszter szigoru ábrázatára.

Egyszerre csak szétveti a lábát a század apja s rekedt, borizü hangján kiszól a sapkája ernyője alól.

— A mi parancs, az parancs! A kapitány ur kioktatott, hogy honnan beszéljek az urakkal, mert ki doktor, ki meg fiskárius maguk közül. Hásze jól van, tudok én finom is lenni, hanem aki ámene van ennek a szent érzelmü világnak, ha én azt mondom, hogy hapták! akkor ide füleljen minden csámpás, mert úgy kupán hajtom, hogy egyik szemé a másikat veri ki, azt a pulzus tapogató, meg a ténnyaló árgyélusát az uraknak!

Ördögös pajta.

Az elátkozott tanya.

Romantikus, hegyes tájon, a bihari hágó közelében fekszik az az elhagyott tanya, melyről már egész babonás mondatok regélnek a hiszékeny hegyi lakosok. Fű nem nő e pajta közelében, madár sem jár a tájon s mint egy vinczellér, szakállas öreg szőlő pásztor beszéli:

— Kinküvel van teli még a levegő is.

Nem meri senki megközelíteni ezt a kis sárga épületet. A tetején pedig már felszakította a szél, oldaláról lehullott a vakolat s úgy néz ki, mint egy ragyaverte szőlőlevél. Sohasem pipál ennek az épületnek a kéménye. Elátkozott hely, ördögök, boszorkányok fészke s Ördögös pajtának nevezi a köznép is. Esztendőnk óta nem laknak ebben az épületben, de senki sem tudja, hogy mi okból lett a szép fekvésű pajta olyan elhagyott.

A szőlő jelenlegi tulajdonosa, Nagy Lajos biharpüspöki lakos sem meri kinyitni a pajta ajtaját, különösen a múlt napokban történt eszt óta, melynek egy fiatal ember majdnem áldozata lett. A néphit szerint ugyanis, a ki meghál ebben a pajtában, annak nagy baja történik. — A legények közül egyik vállalkozó szellemü alak borozás közben egy fogadást ajánlott:

— Meghállok tiz liter lőréeért, meg öt liter borért az ördögös pajtában.

Egyik czimborája a markába csapott: All a fogadás.

Még aznap este lakója lett az ördögös tanyának. Egy butykos pálnkát vitt magával s lefeküdt a padozatra. A dolog komoly oldala ezután következett. Ejjéltájban a kissé ittas embernek valóságos víziói támadtak, majd epileptikus rohamok jöttek reá s a nagy félelemtől majdnem elvesztette az eszméletét is.

Ma már semmi baja sincs a vállalkozó szellemü legénynek s büszkén mesélgeti kalandját a hegyi lakosoknak. Azt állítja, hogy egész éjjel tánczoltatta egy ősz szakállu, veres szemü ember, kiben az ördög ismert a formája után. Láncz csörgés, kénkőves tűz is hozzájárul a táblához.

A szőlőtulajdonos Nagy Lajos csodálkozva mondogatja szomszédainak a vállalkozó szellemü legényről:

— Semmi baja sem lett, csak a nehezség gyöttri hébekorba. Már ezen csakugyan csodálkozom!

SZÍNHÁZ.

Szatyi verse. Szathmáry Árpádnak most volt a jutalomjátéka Kaposvártt. A jutalomjáték sikere érdekében Szathmáry, vagy a hogy a színház körül hívják, Szatyi a következő verset eresztette meg egyik kaposvári lapban.

Ifjak! vének! csendet kérek

Egy pillanatra!

Tűzbe jöttem! kell beszélnem

Kutya fékom adta!

Szathmárynak! Komikusnak

Jutalomjátékát

Kikiáltom! Azt se bánom!

Ha mindnyájan hallják!

Ki szereti a novellát,

S hozzá még a pikánsat,

Csütörtök est' színházba jön,

Mert valamit láthat.

Mert Szatyinak csütörtökön

Üres háza legyen!

Azt hiszem ez Kaposváron

Teljes lehetetlen!

A kaposvári közönség derék, irgalmas és humánus közönség. Nem vette zokon ezt a képtelen rossz verset s megtöltötte a színházat a Szatyi jutalomjátékán.

UJDONSÁGOK.

Kossuth ereklyék kiállítása Debreczenben.

Dabreczen, szept. 9.

A Kossuth-képek és ereklyék kiállítására, mely szeptember 16 án az iparosok Otthonának disztermében (Simoffy-utca I. bérház, II. emelet) nyílik meg, már is érkeztek egyesektől képek és tárgyak. Így a többek között Lengyel Imre ur 1848—49 évi Bocskay huszárfőhadnagy neje Ujvárosi Szabó Mária urnő beküldötte azon életnagyságu mellképét Kossuth Lajosnak, melyet a forradalom leverése után éven keresztül rejtegetett a h. bősörményi szőlőskertje pajtájában. Ezen kép keretében van illesztve egy bucsuszózat, melyet Kossuth Lajos, mint

Saját termésü teljesen érett csemege szőlőt

legelőnyösebb áron ajánl **CSANAK JÓZSEF** kereskedése.

==== Nagybani vevőknek külön engedmény. ====

száműzött intézett a magyar nemzethez, ez saját kézírásának utánzata.

Erdelyi Mihály nyugalmazott városi gyámpénztárnok ur egy 1848-diki Kossuth képet strucztoallas kalappal, valamelyik Heckenast-féle képes lapból kivágva. Özv. Dávidházy Imréné urnó egy képkeretben több rendbeli Kossuth bankjegyet. Komlóssy Arthurné urnó két rézgyertyatartót, melyet Kossuth 1849-ben a városházánál használt íróasztalán, több rendbeli Kossuth érmek. Foltényi Vilmos veterán színművészünk az 1848. évi első magyar független felelős miniszterium csoportképét (közük Kossuth mint pénzügyminiszter). Kardos László ur egy nemzeti színű zászlót, Kossuth arcképével (ünnepélyünkre készült alkalmi darab) és még számosan ígérték meg, hogy a birtokukban levő Kossuth képeket és ereklyéket fel fogják küldeni az iparos Otthonba, hol is a vezetőség nevében Nagy Albert ur veszi át a tárgyakat és ad róluk elősmervényt.

Felkérjük a t. közönséget, küldje el bizalommal féltékenyen őrzött Kossuth kincseit, meglássák önmaguk is, mily gyönyörűséggel fogják szemlélni, hogy mennyi sok szép emléket lehet hirtelen összegyűjteni Debreczen ősmagyar lakosai köréből. — A Casinó és más társadalmi egyletek is bizonyára szíves készséggel felajánlják a birtokukban levő életnagyságu olajfestésű Kossuth-képet, szobrokat és egyéb más ereklyetárgyakat. A kiállítás nem művészeti verseny, hanem inkább történeti tárlat lesz, melyet érdemes lesz megtekinteni minden jó magyar embernek. Mindössze 3—4 napig tart az, s a befolyó tisztajövedelem a leghazafiasabb célra, a márczius 15-iki alapra ajánlatot fel. Belépti díj egy személyre 10 kr. (20 fillér), iskolás gyermekek és tanítványoké, ha tanítóik vezetése alatt csoportosan jelentkeznek, növendékeként 5 kr. (10 fillér). Ajánljuk e kedves kis tárlatot a hazafias nagy közönség, a szülők, a t. tanítók és tanítónők becses figyelmébe.

A kiállítás rendezőse.

Öngyilkos aggastyán.

Betegség elől a halálba.

Debreczen, szept. 9.

Hajdunánáson ismét öngyilkosság történt. Egy hatvan éves aggastyán vetett véget önkezeléssel életének. Hosszu időn keresztül kinlódott nehéz betegséggel, a mig aztán megunt az élet terheit és öngyilkossá lett.

Süveges Sándornak hívják az öreg öngyilkost, hatvan esztendő volt. Hónapokkal ezelőtt szél érte, azóta dolgozni sem tudott, libapásztorkodással kereste kenyerét. Az elmúlt vasárnap felesége leányával a templomba ment, az öreg Süveges egyedül maradt otthon. Alig, hogy eltávozott felesége, bement az belső szobába és a mester-

gerendára felkötötte magát. Könnyű haláltusája lehetett, mert arca a halál után sem változott el. Tíz óratájban jött haza Süvegesné a templomból s bement a szobába. Megrémülve látta férjét a mestergerendán függeni. Fellármázta a szomszédokat, a kik levágták az öreg embert.

A gyorsan előhívott orvos élesztési kísérleteket alkalmazott, de sikertelennek bizonyult. Csiba rendőrkapitány kihallgatta a Süveges család tagjait. Egy értelműleg azt vallották, hogy az öreg betegsége miatt lehetett öngyilkos. A hullát a hivatalos vizsgálat után felboncolták s azután nagy részvét mellett temették el.

*** Erzsébet királyné emléke.** Erzsébet királyné halálának évfordulója a holnapi nappal következik be. Ezen a napon délelőtt kilencz órakor rekviem lesz a róm. kath templomban, a melyen a Szent László dal-egylet Kovács Károly karmester vezetése alatt ad elő gyászénekeket.

*** A debreczeni famunkások egyesülete.** A szövetkezetek és egyesületek korszakában egyesülésre határozták el magokat a debreczeni famunkások is. Pár héttel ezelőtt tartott ülésükön kimondották, hogy egymás erkölcsi támogatása, jogi védelme, tudományos és szakképzése, a munkanélküliek támogatása végett egyesületet alakítsanak. Az egyesület alapszabályait tegnap terjesztették fel a városi tanács utján a belügyminiszterhez.

*** Wickenburg Márk gróf Debreczenben.** A kereskedelmi és iparkamara székházavató ünnepére, — mint a rendezőbizottság értesül — Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter kíséretében lesz Wickenburg Márk államtitkár is. — Kivüle még Hollán Sándor dr. titkár kíséri a minisztert. Valószínűleg jelen lesz az ünnepen Hegyeshalmi Lajos miniszteri osztálytanácsos, az iparfejlesztési szakosztály vezetője és az osztály több tagja is, valamint a kereskedelmi muzeum igazgatója. Az országos iparegyesület tegnap jelentette be képviselőjét Thék Endre alelnök és Gelléri Mór igazgató személyében.

*** Kitüntetett szövetkezet.** A debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet a pozsonyi kiállításon szintén részt vett az ő boraival. A kiállítási jury a debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezetet kitünő boraiért az aranyéremmel tüntette ki. Ha figyelembe vesszük azt, hogy ezen a kiállításon 19 borvidékről 377 termelő 1296 faj borral jelent meg és pedig, hogy ezen 19 borvidék közül valami 15 az ország legjelesebb bortermelő helyeit képviselte mint pl. Tokaj, Mád, Talya, Tarczal, Szegzárd, Pécs, Világos, Eger, Arad, Kis-Márton, Visonta, Székelyhid stb. és ha össze számoljuk, hogy az összes kiállítók között csak husz kapott aranyéremet és ezek között a debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet fiatal telepítése ott van, mig pl. Tarczal vinzellér képezdójének és Szegzárdnak, valamint igen sok régi hirneves más termelőnek csak ezüst, vagy bronzérem jutott, akkor valóban szívesen kell tudomásul vennünk a debreczeni bor ilyen legelső rendű kitüntetését és elősmérés illeti a debreczeni

szőlő és bortermelő szövetkezetet, a miért a Debreczenben termelt borral ilyen fényes eredményt ért el és ezzel borainknak az ország határain túl is kiható hírnevet szerzett.

*** Tornászok a honvédsir-nál.** Valóban kegyeletes módon emlékeztek meg tornász vendégeink az 1849 aug. 2-án elesett hősokról. Tegnap délelőtt 9 órakor Dr. Horvay Róbert egyleti titkár vezetése alatt mentek ki a temetőbe, a hol a debreczeni diákság, főleg a reáliskola, is elég szép számmal volt képviselve. Először az összes jelenlevők elénekelték a Himnuszot, majd Jász Géza szövetségi titkár mondott igen szép hazafias beszédet, miközben megkoszoruzta az oroszlant. A Jász Géza beszédjére Dr. Varga Lajos válaszolt a debreczeniek nevében a töle már megszokott nemes hűvel. Végre a Szózat-ot énekelték el, mire a sikerült kis ünnepély véget ért.

*** A debreczeni Ker. Akad. ifjúsága** körében is nagyban folynak a választási küzdelmek. A segítő egyletben várható csak küzdelem, mert csakis ott kerülhet szavazásra a dolog. A másik két egyletben valószínűleg egyhangu lesz a választás, mert erős pártja van az „önképzőkörben“ Brischa Gyulának, a Tornakörben pedig Engel Lászlónak.

*** Debreczeni gazdák Pozsonyban.** A pozsonyi mezőgazdasági kiállítás alkalmából rendezett tanulmányuttra ismét bejelentette részvételét öt debreczeni gazda Rácz Lajos titkár-nál. A kiránduló csoport most már 25 taggal indul el szerdán este Pozsonyba, a hol a kiállítás megnyitása óta már több debreczeni földbirtokos időzik.

*** Lesz-e bankett?** A Kossuth-ünnepélyt rendező bizottság elhatározta, hogy az ünnepély napján, szeptember 17-én délután diszebédet rendez a Bika szálloda nagy termében. A bankettet rendező bizottság azonban Kertész János javaslatára elejtette a bankett-rendezés ügyét s helyette azt javasolja, hogy az ünnepély estéjén, künn, a nagyerdei vigadó előtt társas vacsora rendeztessék. Ezzel a javaslattal ma, kedden délután tartandó ülésében foglalkozik a Kossuth-ünnepélyt rendező bizottság s akkor dől el, vajjon lesz-e bankett, vagy pedig helyette társas vacsora. A nagy bizottság ülését délután öt órakor, a városháza kistanácstermében tartja.

*** Az új inas.** Az ezredesné egy pohár vizet hozatott a szolgálával. János, a ki csak aznap került a kaszárnnyából az ezredeshez, a pusztá tenyerén hozza be a poharat.

— Szamár, — pirongatja az ezredesné, — nem tudod, hogy ilyesmit tányéron szokás behozni?

János vigyorogva távozik s csakhamar visszatér egy lapos tányérral, amelybe beleöntötte a pohár vizet, miközben így monológizál:

— Kiváncsi vagyok, hogyan fogja most már ezt kiinni?!

*** Rácz Béla** bankirodája pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda, Debreczen, Csapó-utca 12.

Dávid Jakab új vaskereskedése

vasművek, konyha berendezési és gazdasági eszközök, minden iparágához tartozó szerszám és vasalás nagy raktára. Olesó beszerzési forrás.

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) Vasak és

* **A Rákóczy-utcai elemi iskola megnyílt.** A Rákóczy-utcai elemi iskola, amely bárányhimlő-éset miatt pár napig zárva volt, a mai napon megnyílik.

* **A kamarai iparmuzeum kiállítását felkéri a kamara,** hogy tárgyaik elhelyezését ma, kedden és holnap, szerdán sziveskedjenek eszközölni, mert csütörtöktől kezdve különféle festési és tisztogatási munkák miatt a muzeum zárva lesz.

* **Hentesek és mészárosok sérelme.** Érdekes beadványt terjesztett az ipartestület elnöksége tegnap a városi tanács elé. A hentesek és mészárosok legújabb sérelmét mondja el a kérvény, a mely alapjában véve nem nélküli a humort sem. A hentesek és mészárosok azt panaszzolják el, hogy újabban nagyon sok — nem mészáros — jár állatot vágni a városi vágóhidra. Ezek a laikusok aztán hamarosan elsajátítják a hentes és mészáros ipar különféle sajátságait s veszedelmes versenyzői lesznek az ipari joggal felruházott mestereknek. Hogy ez a jövőben meg ne történhessen, arra kéri a hentesek és mészárosok a tanácsot, hogy tiltsa ki az iparigazolvánnyal nem bíró egyéneket a vágóhidról. Hogy mit szól a tanács a kívánsághoz azt egyelőre nem tudjuk, ezuttal csak, azt konstatáljuk, hogy hentesek és mészárosaink sérelme egyjével ismét szaporodott.

* **Tolvaj cigányasszony.** Batyul a hátán minden házba beköszöntött Balog Eszter cigányasszony. A batyuban körülbelül hatvan-nyolcvan korona értékű toll volt, melyet erősen kínált megvételre. Ennyi toll cigányasszonynál feltűnő volt mindenki előtt. Nem is vette meg senki, hanem igyekeztek házukból kikurgatni a cigány asszonyt, nehogy még onnan is el-tulajdonítson valamit. A házaló cigány asszony végre feltűnt a rendőrnek is és kérdőre vonta, honnan szerezte a tollat. Balog Eszter csakugy ötölt hatolt a rendőr indiskréte kérdéseire s bizonyára a polkolba kívánta a toladó rendőrt s legjobban szeretett volna nyomtalanul elpárologni. A rendőr fogta már a fülét s nem is eresztette el, míg a központra nem értek, hol a cigány asszonytól elkobozták a tollat, őt magát pedig ideiglenesen zár alá helyezték.

* **Elemi iskolában.** Tanító. Ki csinálta a feladatodat?

Nebuló. Édes apám.

Tanító. Az egészet?

Nebuló. Nem; én is segitettem neki.

* **Csendélet a Csicsogón.** A mai postával panaszt kaptunk. Egy szemtanu beszéli el, hogy a Csicsogón milyen kevés és rendszertelen a rendőri szolgálat. A szombati eset alkalmával, mikor egy közmives életveszélyesen sebzett meg egy nap-számot, valóságos hajsza volt egy rendőr után s jó negyedórába került, amig egyre letek. Ugyan ez a szemtanu szomorunak jelzi a Csicsogó közbiztonsági állapotát. Ott, ahol állandóan annyi munkás ember tartózkodik s a hol az összetűzések és verekedések is nagyon gyakoriak, sokkal erősebb és szervezettebb rendőri szolgálatra lenne szükség.

* **Madárkereskedőnél.** A. Nos, miért nem veszel egy papagályt?

B. Ugyan még csak az kellene! Hiszen eloget krákok az anyósom egész nap!

* **A démon büne.** Berki Zsófi mósolya megszédítette egy ifju fejét, aki aztán hűségesen követte s a boldog légyotról sem maradt el. A tegnapi légyottnak pedig drágán adta meg az árát. A kedves légyott után vette észre, hogy az arany nyakkendő-tüje eltűnt. Menten kiábrándult s a rendőrséghez folyamodott, hogy drága emlékének ujra birtokába jusson. A rendőrség Berki Zsófiát letartóztatta.

* **Vesztet kutya a Nagyerdőn.** A Kisasszony-napi nagyerdei sétáló közönséget páni rettegésbe ejtette tegnap délután egy vesztet eb. A nagyerdei fürdőház mellől bukkant elő a félelmetes állat, óriási riadalmat keltvén a közönség között. Vakon futott előre s a tömeg hanyatt homlok menekült minden irányban. Csakhamar észrevette a veszedelmes állatot a Nagyerdőn álló rendőr-őrszem és kivont kardjával üldözni kezdte. Izgalmas hajsza keletkezett végig a Simonyi-uton. A rendőr azonban kötelességének tudatában nyomon követte a veszedelmes állatot s végre a Margit-fürdő előtt utólérte és agyonverte. A közönség a bátor rendőrt megéljenezte.

* **Aki baltával támad.** Nagyon sokat szedett be a jóból Venglár János esztergályos segéd és csak ugy dülöngött benne a virtus; belekötött volna az élőfába is. Az ilyen ember elől legjobb kitérni. Balogh Józsefné is ugy cselekedett volna, ha folyton utját nem állja s mikor ezért keményen rászóltak, baltát ragadott és agyon veréssel fenyegette az egész családot. — Rendőri hatalomnak kellett közbelépni, hogy a veszedelmes dühöngőtől megszabadítsák a Darabos-utca 17. számú ház békés csendjének lakóit.

* **A meglőtt gyermek.** A Tégláskert szerencsétlen áldozata, Nagy Béla, tegnap iszonyu kínok közt a kórházban meghalt. A szomorú esetben a csendőrség megindította a vizsgálatot, melynek adatai szerint a gyermeket állítólag a csösz lötte volna meg. Hogy ez a gyanu mennyiben felel meg a valóságnak, csak a vizsgálat során fog kiderülni, melyet Hoffman vizsgálóbíró vezet. A gyermek holttestét ma a törvényszéki orvos felboncololja.

* **A kamara vasárnapi dísz-ebédjéhez a részvételi jegyek (6 kor.)** megváltatók a titkári hivatalnál, az ipartestület irodájában, Zádor Lajos urnál és a Kereskedelmi Csarnok titkárságánál. Karzati páholyok lefoglalhatók a titkári hivatalnál.

* **Táncztanítási jelentés.** Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy teljes kényelemmel berendezett táncziskolámban a szokásos őszi tanfolyamot szept. hó 15-én megkezdem. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakásomon, Péterfa-utca 2. sz. Alföldi Károly okl. táncztanító.

* **Ebesi-ártózi forrásvíz** (szénsavval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

A debreczeni országos versenyek.

— Második nap. —

Debreczen, szept 9.

(Saját tudósítónktól.) Impozáns, nagyszabású lefolyása volt az országos versenyek második napjának is. A kisasszony-napot ünneplő közönség csaknem teljesen megtöltötte az összes helyeket és sűrűn tapsolt a győzteseknek. A tegnapi versenyek minőségében jóval fölötte álltak a vasárnapiaknak. A postások csapata elevenséget öntött a versenyekbe; a kerékpárversenyek tempója is gyorsabb lett. A football-match, az első debreczeni match is sikerült annyiban, hogy megszületett sportterünkön az első gyal s kevés idővel erre a második is.

A verseny lefolyásáról alábbi tudósításunk szól:

I. **Kerékpárverseny.** 2000 méter. Diszített és a debreczeni sportpártolók tiszteletdíja nagy- kis ezüst- és bronzérem. Két előfutam után a döntőben első *Háringás Béla*, 2. *Komjáthy*, 3. *Posszert*, 4. *Hajnal*. Idő: 4 : 4 perc.

II. **Juniórok 120 yardos futóversenye.** Nagy ezüst, kis ezüst és bronzérem. 1. *Majerszky*, 2. *Farkas*, 3. *Hajnal*. Idő 13:5 másodperc.

III. **Diskosvetés.** Nagy ezüst s egyleti tiszteletdíj, nagy ezüst, bronzérem. 1. *Ziffer Sándor* 31:80, 2. *Sedelmayer* 30 08, 3. *Rudolfi* 29:45 m.

IV. **Összetett verseny korlátlan és nyújtón.** Diszített ezüstérem és Debreczen sz. kir. város tiszteletdíja, nagy-, kis ezüst és bronzérem. 1. *Katona*, 2. *Erődy*, 3. *Pédery*, 4. *Soltész*.

V. **Football match.** A D. T. K. E. és a máv. gépjavitó műhely csapatai közt. Eredmény az első féldőben: 1:0 a máv. gépjavitó csapat javára. Második half timeben, eredmény 1:0 a D. T. K. E. csapata javára. Végeredmény 1:1.

VI. **Lárdugrás deszkáról.** Nagy ezüstérem és a debreczeni sportpártolók tiszteletdíja, nagy-, kis ezüst és bronzérem. 1. *Kovács* 6 08 cm., 2. *Gabrovitz* 6 07 cm., 3. *Zsák* 6 02, 4. *Ziffer* 5.95.

VII. **Gátfutás** Diszített ezüstérem és a debreczeni hölgyek tiszteletdíja, nagy-, kis ezüst és bronzérem. 1. *Hellemich* 1.56 cm., 2. *Kovács*, 3. *Gál*, 4. *Dayka*.

VIII. **Kerékpáros sáróverseny.** Nagy ezüst, kis ezüst és bronzérem. 1. *Komjáthy* (1:39 mp.), 2. *Háringás*, 3. *Posszert*.

A díjak kiosztása.

Este nyolcz órakor a vasuti vendéglő éttermébe gyűltek a versenyzők. A hatalmas restaurációt szüntig megtöltötte Debreczen előkelősége és sportpártoló közönsége.

Az első felköszöntőt Dobiacki Sándor országgyűlési képviselő, egyleti elnök mondotta a sport jelenlevő képviselőire. Ezután következett a díjkiosztás. Viharos taps és éljenzés hangzott fel mindannyiszor, mikor egy-egy győztes átvette érmét vagy tiszteletdíját. Legtöbbet Ziffer aradi bajnok nyert: 4 érmet és egy tiszteletdíjat.

A díjak kiosztása után ismét Dobiacki Sándor mondott pohárköszöntőt s a fejlődő debreczeni sportéletre és Berzeviczy Albertre üritette poharát. Majd Jász Géza dr. éltette Komlóssy Arthur helyettes polgármestert, a kinek szívesége folytán oly kedves fogadtatásban részesültek a versenyzők.

Jász dr. ma még Debreczenben marad és rokonának, Sz. Nagy Kálmánnak vendége lesz. Henyei és Demán postai igazgatók pedig a Hortobágyra rándulnak ki ma délelőtt.

Megnyílt Asztalos József divat és rőfös áruk raktára

Debreczen, Kossuth-utca Legnagyobb választék! Legújabb kivitel! Csak elsőrendű gyártmány! 15 frt. vásárlás után, — még ha részletekben is, — hazai hírneves írónktól egy szép kötésű könyv díjmentesen

TÁVIRATOK.

A király képviselője.

Budapest, szept. 9. Hegedüs, a kolozsvári szoborbizottság elnöke, ma kapta meg Széll Kálmántól a hivatalos értesítést arról, hogy a király a Mátyás-szobor leleplezési ünnepélyén nem jelenhetik meg és hogy képviselővel József főherceget bizta meg.

Apponyi Albert Verseczen.

Versecz, szept. 8. Apponyi Albert gróf ma reggel érkezett Verseczre. A város lobogódiszt öltött ez alkalomra, a nevezetes vendéget diadalkapu várta. Az állomáson küldöttségek és Zákó Milán főispán fogadták. A polgármester üdvözölte. Apponyi megköszönte a fogadtatást s kijelentette, hogy meg van győződve a város lakóinak hazafiságáról. A vasutól impozáns menetben történt meg a bevonulás. — Fényes bandérium kísérte Apponyi Albertet, kivonultak az öreg honvédek is. — Majd fehér ruhás kis leányok állottak Apponyi elé, a kiknek nevében Tranitz Tivike üdvözölte s bokkrétát nyújtott át Apponyinak. Apponyi ezt is szép beszédben köszönte meg és azt mondotta, hogy a verseczi nők mindig honleányok voltak. Kilencz órakor misét hallgatott, azután a kiállítást tekintette meg. A bejáratnál Mazsary igazgató németül üdvözölte. Apponyi erre az izetlenségre azzal felelt, hogy azt meg sem hallgatta. Minősze annyit mondott kisérőinek:

— Menjünk!

Mazsary eljárását az egész Versecz elítéli.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szept. 8. Az osztrák szakreferensek tegnap egész nap tárgyaltak Budapesten a magyar szakelődőkkel. Ugy hírlik, hogy a differenciákat eloszlatták, amiről jelentéseket tesznek minisztereiknek, akik csak a hadgyakorlatok befejeztével tanácskoznak ismét.

Felmentett képviselő.

Nagybecskerek, szeptember 9. Az ügyészség azzal vádolta Pavlovics képviselőt, hogy Melenczén a képviselőválasztáskor szerb nemzeti zászlót használt és beszédében is izgatott. A törvényszék az izgatás vádját a felmentette Pavlovicsot. Kimondta, hogy az izgatás vádját nem bizonyítható.

Elsülyedt magyar hajó.

Orsova, szeptember 8. A magyar folyamhajózási részvenytársaság Ferencz József személyszállító hajója, amelyen 1896-ban három uralkodó a Vaskaput

megnyitotta Radn-Negru román gőzessel Cerusvovánál összeütközött s elsülyedt. Hetven utas, a személyzettel együtt megmenekült.

A Petőfi társaság Kossuth-ünnepéje.

Budapest, szept. 9. A Petőfi-társaság elhatározta, hogy szeptember 24-én Kossuth-ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen Bartók Lajos mond Kossuthról megnyitó beszédet, Jókai felolvasást tart, Kiss József alkalmi ódát irt. Mint politikust F. renczy fogja méltatni Kossuth Lajost.

Statárium Zágrábban.

Zágráb, szept. 9. A horvátok nem veszik komolyan a statáriumot. Tegnap este újabb tüntetések voltak. Híre járt, hogy feldúlták a szerb temetőt, de ez a hír nem bizonyult valósnak. Baly Mihály hóhér szalon ruhában állandóan a főutcán sétál.

Betörés a selyemgyárba.

Szegvár, szept. 8. Az itteni selyemgyárba vasárnap virradóra négy kóbor cigány betört. A betörési Szegedy Ferencz őr észrevette, de a cigányok letéperték és életveszélyesen megsebesítették.

INGATLANOK FORGALMA.

Csige Sándor és neje Mikula Mária veszik a debreczeni 3427 sztkjvben 3661/a—2 hrsza. foglalt 273 □ Csapókerti szőlőt özv. Kajos Jánosné és társaitól 1000 kor.

Jámbor Zsigmond és neje Kákus Margit veszik a debreczeni 310 sztkjvben foglalt Csillag-utca 19. sorsz. házat Sallai János és neje Németi Zsófiától 3200 kor.

Juhász Jánosné és társaitól Zsuzsánna veszi a debreczeni 4290 sztkjvben foglalt 673 □ öl Sestakerti szőlőt özv. Vojcsavszki Kázménné Csonka Erzsébettől 3000 kor.

Bodnár Zsuzsánna veszi a debreczeni 504 sztkjvben foglalt Árpádtér 24 sorsz. házat Veres Bálint és neje Erdős Juliánától 2360 kor.

Keresztesi István és neje Oláh Juliánna veszik a debreczeni 5500 sztkjvben foglalt Csemete-utca 13. sz. házat Buglyó Imre és neje Molnár Borbálától 5900 kor.

Fejér Ferencz és neje Fényes Borbála veszik a debreczeni pusztá Elepi 131 sztkjvben foglalt 12 hold 345 □ öl tanyaföldet Nagy Mihályné Varga Juliánától 5140 kor. értékben osztály címén.

Az órangyal.

Folytatás.

Geszterédy Teréz lelkesedéssel folytatta beszédét.

— Igen, uraim és hölgyeim, követtem őket. Követtem és jól számítottam. A sötétben Lánczy Kálmán és Hortoványi Pál megragadták Bogáti Bélát s annak a derék férfinak, aki éppen akkor az életüket mentette meg, betömték a száját és a kezeit megkötötték.

Lánczy felugrott: — Az hazugság. Hogy lehet eltérni, hogy ilyen hitványságokkal szentségtelenítsek meg a mi magasztos ünnepségünket. Tiltakozom az ellen, hogy ezt itt tovább is eltérjék.

A választ erre a Bogáti rokonságához tartozó ama magas, erős férfiú adta meg, aki közvetlenül a Lánczy Kálmán háta megett ült.

— Uram, ha önnek kifogása lesz, megmondhatja akkor is, ha e nő bevégezte beszédét. Biztosítom róla, hogy őt épp úgy meghallgatjuk, mint őt s hogy a mi itéletünk elfogulatlan, igazságos fog lenni.

Lánczynak kelletlenül ugyan, de belekeltett egyeznie a hallgatásba. Kénytelen volt a mellette remegő Palival együtt hallgatni a nehéz vádak és igazságokat, a melyeket Geszterédy Teréz bátran és lelkesedéssel elmondott.

— Követtem őket — folytatta beszédét, — követtem lépten-nyomon. Kocsira tették a védekezésre lehetetlenné tett Bogáti Bélát, elhajtottak vele és a sötét éjszakában futottam utánok.

Itt aztán Geszterédy Teréz részletesen elmondta az egész éjszaka történetét. Elmondta, miképen követte őket a szamar hátán, hogy jutott fel arra a szikla-oromra, ahonnan jól láta, mit tesznek, hogy viszik az oduba Bogáti Bélát. Szavait szörnyűkődve hallgatták s már is tisztában volt véleményével mindenki.

— Derék, nemes szívű nő!
(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Bevásárlási utamról hazatérve, tisztelttel értesitem a t. hölgyközönséget, hogy ugy az őszi, valamint a téli időnyre a legújabb

női- és készleány felöltök

már megérkeztek. Kérem a n. é. közönséget, hogy el ne mulassza divat-ujdonságaimat megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Halmagy Sámuel

női- és gyermek felöltök áruháza, Debreczen, Piacz-utca 47.

Válasz Szabó Miklós tánc-tanítónak.

Szabó Miklós híressé és nevezetessé lett tánc-tanítót a „Debreczeni Ujság“ vasárnapi számában egy és más dologra vonatkozólag megkérdeztem. Azt hittem, hogy lesz férfias bátorsága és kérdéseimre válaszolni fog. Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy csalódtam. Szabó Miklós fértatlanul és nevelésesen elbújt volt tanítványainak háta mögé s onnan lesipuskáskodik igen neveléses és olyan híres táncmesterhez mint ő, egyáltalán nem illő modorban. Ez igen könnyű mesterség; s reá vall Szabó Miklósról, aki mint a tánc-tanításban, ugy itt is, a dolog könnyűségét fogta meg. Hanem nekem nem Szabó Miklós tanítványai-
val, hanem magával Szabó Miklóssal van dolgom. Ő hozzám fordulok, ő tőle követelem, hogy ha csakugyan olyan nagy legény, álljon ő elő, válaszoljon ő kérdéseimre.

Rátérve Szabó Miklós nyilatkozatára, először is azt jegyzem meg, hogy én Alföldy László urat nem ajánlottam, csak azt jegyeztem meg, hogy ha már a tanuló ifjak

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Legnagyobb választékban Pongrácz Géza papirraktárában Debreczen.

Az összes iskolák részére: Író, Rajzfüzetek és Tömbök, Rajztáblák, Vonalzók, Árpád és Richter-féle körzők

Fiumei-rajzpapír, Rajzminták, Tuschok, Radirgumi stb. Legolcsóbb árakban.

elmentek tőlem, miért nem kerestek fel például egy olyan tánczmestert, mint Alföldy László. Mert, hogy Szabó Miklós negyedrendű tánczmester, azt ma is fenntartom. Mert aki a növendékeit az utcán fogdossa össze, az nem előkelő tánczmester. Szabó Miklós pedig a hölgnövendékeit azzal a hitegetéssel fogdosta össze, hogy azoknak fizetni egyáltalán semmit sem kell és hogy nála csupa tanuló ifjak lesznek.

Ha tehát férfi növendékeit nem is fogdosta össze, összefogdosta a leányokat és ezt be tudom bizonyítani. Tovább menve Szabó Miklós dolgaira, azt kérdezem, hogy jó nevű tánczmesterre vall-e az a cselekedet, hogy növendékeit azzal szedte össze, miszerint 4 forint tandíjat kell fizetni. Hiszen Debreczenben a legutolsó tánczmester is, a ki fedetlen, gödrös, büzös udvaron tanít, négy forintnál kevesebb tandíjat nem fogad el. Szabó Miklós 7 frt helyett 4-el is megelégedett. Nos jó hírű táncztanító ur! mit szól mindezekhez ön?

Hogy milyen volt a Szabó Miklós által annyira kidicsért kolon, azt nem tudom, de nem is kutatom. Az enyém megvallva az igazat szerény volt. De én nem a zajos kolonokban, hanem a mintaszerű tanításban lelem fel dicsőségemet. Hogy ugyanazzal büszkélkedhetik e Szabó Miklós, azt egyszerűen kétségbe vonom. És az én kolonom értékéből azt sem vont le semmit, ha ha tanítványaim közül egyik-másik hegedült is ott. Uri fiuk voltak azok, a kik önként ajánlotték ezt fel. Visszautasítani ezek szíves ajánlatát nem de otrombaság lett volna Szabó Miklós híres tánczmester ur.

Szabó Miklós tagadja tanítványai által, hogy a kis Hajnal Ilonka máshol tanulta a kolonban eltánczolt magyar szót. Nos, hát állításom igazolására tanuul nevezem meg Hajnal Ilonka édesapját, a ki nekem fog igazat adni.

De tovább megyek, mert megnevezem azokat a növendékeket a kik máshol tanultak s tudományukkal Szabó Miklós kérkedett. Egy ízben Balogh Rózsika és Moldovány Böske tánczoltak szót Szabó Miklós-nál. Nos hát ezt a két kis leányt én tanítottam be tánczolni s az én tudományommal kérkedett aztán Szabó Miklós ur! Egy harmadik kis leányt Rácz Mariskát pedig a két előbbi tanította be a szótóra. A mikor aztán eltánczolta a szót, Szabó Miklós ezzel is eldicsekedett, mint a maga tudományával. Hát ehhez mit szól Szabó Miklós jeles tánczmester ur.

Hogy pedig neki a tudománya nagyon de nagyon kevés, azt a következőkkel bizonyítom be. 6-8 évvel idősebb táncztanító mint én, de mégis hozzám fordult az a kérelemmel, hogy (10-12-ig) adjak órát neki a Pas-de-Quadréból. Megtettem! Ugy látszik nem jól tanítottam meg a kitűnő tánczmester urat, mert aztán alázatosan bekopogtatott Alföldi tanár urhoz és a nevezetes, emeletes tudományu „megnyerő kedélyű és rokonszenves alku” mester ott is tanult. És hogy nem jól tanult, azt pár héttel ezelőtt épen Alföldi Károly ér a bűnügyi osztálynál több rendőrbiztos előtt ezekkel a szavakkal jelentette ki:

— Az urra is ráférne még egy kis tanulás!

Nos, mély bölcseségű lesi puskás ur, mit szól ön ehhez?

Arról, hogy a nyílt utcán, a korzón többször megszólítottam, hogy tánczmester létére tisztességesen beszéljen, nem is beszélek, mert látom, hogy önön nem fogott a jó szó. Ön bujkál, mások háta mögül beszél és valótlan állításokkal akarja félrevezetni a közönséget. Szembe a sisakkal Szabó Miklós ur! Álljon ki a porondra s feleljen kérdéseimre egyenesen és nyíltan. Ha lesz bátorsága, akkor legalább

mint embert elismerem embernek, ha már mint táncztanítóra azt vagyok kénytelen mondani, hogy bizony Szabó Miklós uram gyenge, nagyon gyenge, vagyis semmit sem ér az Ön tudománya.

A kenyéririgység nevetséges vádjára pedig csak azt jegyzem meg, hogy ha én csakugyan kenyéririgy lennék, vagy lettem volna, akkor nem tanítottam volna öt tánczolni, nem adtam volna utasítást a táncziskola berendezéshez, nem ajánlottam volna tanítványul Hollaenderhez, a jeles tánczmesterhez, a ki tőlem kérdezte megengedem-e öt tanítani és az én engedélyemre tanult tőle, sőt én is tanítottam. A menüetett és a palotást mi ketten tanítottuk neki s hogy nem tudja megtanulni, annak nem mi vagyunk az okai. Ha kenyéririgy lettem volna, nem készítetttem volna el Szabó Miklós-nak a meghívóhoz használt klisé Budapestben, a miért oda fel is utaztam.

Ugy-e Szabó Miklós nem vagyok kenyéririgy? Mert hogy nem kenyéririgységből lettünk mi haragos felek, azt jól tudja Szabó Miklós, ha visszaemlékezik arra a vendéglői jelenetre, a mikor ő engem egy uri társaság előtt a saját tanítványával megabuzogoltatott, magát pedig megéljenzettette, pedig az nap délelőtt, mint jó barátok sétáltunk a korzón. Hát ez híres tánczmesterhez illik?

Ezeket akartam a közönség felvilágosítására Szabó Miklós urról elmondani, akit még egyszer ünnepélyesen felszólítok, hogy válaszoljon kérdéseimre nyíltan, férfiasan! Debreczen, 1902. szept. 9.

Schaf János.

Táncziskola megnyitás.

Van szerecsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

új táncztanfolyamot

e héten megnyitom a „Korona” című tánczteremben (Csapó-utca 17. szám.)

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon, vagy estve a táncziskolában 8 órától.

Tisztelettel

Schaf János

táncz-tanító.

Új szénraktár

Tisztelt Háziasszony!

— Vasaláshoz legjobb a —
Retorta Bükkfaszén.

Elmaradnak a szén vasalás kellemtelen következményei. Nincs rossz levegő, főfájás és szédülés, mert a

Retorta Bükkfaszén

vegyi uton van minden az egészségre káros anyagtól megtisztítva. Szaraz, minden szag-, gáz-, füst és láng fejlesztés nélkül ég.

Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő, ugyan ahhoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél Piacz-u. 26.

Főtőzsde udvar.

Olcsóbb mint bárhol.

Sikerült egész finom és jó minőségű férfi- és női

czipőkben

óriási mennyiségű árut olcsóért beszereztem, a melyet szintén

bámulatos olcsó árban

bocsájtok a t. vevőközönség rendelkezésére. Ezenkívül dus választék férfi- és női

kalapok és férfi divatárak

olcsóbban mint bárhol

beszerezhetők:

Révész Zsigmondnál,

Piacz, városi bérház.

Szülők figyelmébe

ajánljuk az őszi idenyre szükséges gyermek ruhák beszerzésére Magyarország legnagyobb és legrégebb

férfi-, nő- és gyermek ruha

áruházat.

Neumann M.

cs. és királyi udvari szállító, Debreczen, Főtér, a postával szembe.

Helyi ipar!

Kossuth-Ünnepélyre kivilágításhoz

és a lámpinos menethez

Kossuth Lajos 1848-iki arczképevel ellátott 30 cm. átmérőjű nemzeti színű, (darabonként teljes felszereléssel 70. fillér,

Papir lámpákat

készít — bármily nagy mennyiségben

Dávidházy Kálmán,

könyvkötő és diszmvés, Fűvészkert-u. 9.

Megrendelések 15-ikéig fogadhatnak el. Minta az üzlethelyiségben megtekinthető. Tömeges rendelésnél engedmény.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény tude szint kölesönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekeedik bármilyen arcz- vagy rízsporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arcz-bőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-színben) mintadoz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Fét-pouder (3féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velvetin Pouder (3féle színben) kis doboz 60 fill.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ebéd-vacsorát keres intelligens gyermektelen családnál két fiatalember. Szíves ajánlatok „Sürgős” jelige alatt, kiadóhivatalba kéretnek.

Házvezetőnek ajánkozik 23 éves nő csakis intelligens urhoz esetleg gyermekes özvegyhez, vagy idősebb urhoz kit gondozni kell városba vagy tanyán, Levelek „Urinó” czimen a főpostára kéretnek 15-ikéig.

Művelt fiatal ember egyszerű leánya barátságát óhajtja. Levelek „Boldogság” czimen a kiadóba kéretnek.

Fiatal fess csinos varrónő felvétetik Halmányi Sámuel női felöltő áruházába. Piacz-utca 47. sz. alatt.

Nagy borospincze azonnal kiadó Lovass és Kosárka czégnél Piacz-u. 7. sz.

Eladó egy petroleum szállító kocsis és 250 drb. 5 literes bádóg, értekezhetni Neumann és Weisz, Hatvan-u 5.

Csemete-u. 6. sz. ház kiadó.

Kivilágításra poharak készítését elvállalja a legutányosabb áron Katona István szappanos. Dógenfeld tér 9-ik városi bérsátor.

Must naponta friss szüretelés kapható e hét folyamán a Sárándi szőlőtelepen.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

9-és fél nyilas tanya föld eladó a Szepesen. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Haszonbérbe keresek 400—500 holdig levő földet. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Pillanat alatt száradó szobapadló lackok, parket viaksz stb. legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék és petroleum kereskedőnél, Hatvan utca 4 sz. (Koszorús ház.)

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Vas esztergályozást a legolcsóbban vállal Preizler Mór lakatos a törvényszék mellett.

Katonakoztyúk tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glaso-koztyúk tisztítását jutányos árárt vállalom. Péter utca 57. sz.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer-készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu zongoráit, hegedűit és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árák mellett eszközöl Szt-Anna-utca 3 szám.

Házi koszt kapható Pereces utca 18 szám alatt.

Butorozott szoba minden órán kiadó Vörösmarthy utca 14 sz.

Kerékpár jó karban levő, 35 forint készpénzfizetés ellenében azonnal eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Eladó régi jó hirtelnek örvendő, külön álló két üzlethelyiséggel ellátott nagy telekkel bíró s hadház-utca 3 szám alatti ház B. Tóth Lajosné halálesete miatt eladó. Üzleti felszerelések, bolti cikkek eladók. Értekezhetni ugyanott

Cemege szőlő saját termelésű, kapható Benyás Emilnél.

Kiadó bolthelyiség Rankai Györgynél, Bocskai tér 12 sz. a. Ugyanott egy fiatal kereskedő segéd alkalmazást nyerhet.

Uri lakás utcai 3 szoba, pincze, konyha, kamara stb. Egyháztér 15. sz. a. kiadó (Collégium mellett).

Butorozott utcai szoba előszobával kiadó Domb-utca 2.

3 pár egészségű kötött férfi-harisonya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött nőiharisonya 75 kr., kötött gyermek harisonyák igen jutányos árban beszerezhető MÁRTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Társat keresek egy jó menetelű üzlethez, czím a kiadóhivatalban.

7 nyilas tanya föld a Vértölgy állomáson eladó. Értekezhetni: Molnár Sándorral, Pacsirta utca 29.

Jó izletes házikoszt kapható uri emberek részére olcsón. Csapó utca 19. sz.

Tanuló felvétetik Komáromy József papirkereskedő könyvkötészetébe. Piacz-utca 12.

Ingyen kap minden tanuló 25—50 —100 névjegyet saját nevére megnyomva, ki papírüzletében szerzi be iskolai szükségleteit. Horovics Zsigmond, Piacz utca 66.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

Blatner Gyula üveg és porcellán nagykereskedésében hibás, megvakult tükrök ujjá beöntése felvállaltatik. — Ugyanott egy tanuló felvétetik.

A téglásker II-ik járásán, aka-puhoz közel 913 öl fekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál,

A cséplési idény beálltával

van szerencsém ajánlani a legjobb minőségű

gépolajokat, tovotta zsirt, valamint **olajfesték- és padlómaszkat** legolcsóbb árszámítás mellett.

Térei József utóda, zárólk lagos festék- és zsiradék raktára. Debreczen, Havan-utca 13. sz.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

aranyéremmel kitüntetették szerkesztésükért

Borsajtói és Szöllőzusi.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péter utca végén, a hadházi utcában.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából a rajzszerinti emlékképet készítették az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellét ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izéletes szép és tartós kiállítás mellett oly olcsó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.)

Ismételadónak kedvezmény.

SZABADOS és ROSSI

vízvezeték és világítási vállalat
Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek, clostetk és csatornázások, szivattyúk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

==== Kőagyagcsövek raktáron. ====